

जिल्हा परिषद शाळांमधील शिक्षकांना
वरिष्ठ श्रेणी/निव्वड श्रेणी लागू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन,
ग्राम विकास विभाग,

आदेश क्रमांक: डीएसआर-२४८२/२१२६/प्र.क्र. ५२७/१८,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२, दिनांक: ४ एप्रिल १९९०.

वाचा: १] शासन आदेश, ग्राम विकास विभाग क्रमांक: डीएसआर २४८८/२०५२/
सोआर ४८२/१८, दिनांक: १८.११.१९८८

२] शासन निर्णय, शिक्षण व सेवा योजन विभाग क्रमांक: चवेआ १०८९/
१११/माशि-२, दिनांक: २.९.१९८९

३] शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक: वेपुर १२८९/१३७/सेवा-१०,
दिनांक: १ फेब्रुवारी १९९०

- आदेश -

म. जि. प.
व प. स.
अधिनियम
१९६१

शासन आदेश, ग्राम विकास विभाग क्रमांक: डीएसआर २४८८/२०५२/सोआर
४८२-१८, दिनांक १८.११.१९८८ अन्वये जिल्हा परिषदेमधील तृतीय व चतुर्थ श्रेणी
कर्मचा-यांना वेतनश्रेणी मंजूर करण्यात आलेल्या होत्या. मध्यंतरीच्या काळात
केंद्र शासनाने प्रा.डो.पी. चट्टोपाध्याय यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या शिक्षकां-
साठी राष्ट्रीय आयोगाने केलेल्या शिफारशीनुसार केंद्र शासनाच्या मानव
साधन संपत्ती विकास मंत्रालय [शिक्षण विभाग] यांचे क्र. एफ एफ /५/२८०/८६/
पूर्वोत्तर दिनांक १२.८.१९८७ च्या आदेशानुसार शिक्षकांसाठी वरिष्ठ श्रेणी आणि
निव्वड श्रेणी लागू करण्यात आलेल्या आहेत. शिक्षण व सेवा योजन विभागाच्या
शासन निर्णय क्रमांक: चवेआ १०८९/१११/माशि-२, दिनांक: २.९.१९८९ अन्वये
महाराष्ट्र शासनाच्या शाळांतील कर्मचारी [सेवेच्या शर्ती] अधिनियम १९७७ मधील
व्याख्येनुसार असलेल्या पूर्ण वेळ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांसाठी केंद्र शासनाच्या
धर्तावर वरिष्ठ आणि निव्वडश्रेणी लागू करण्यात आलेल्या आहेत.

२. जिल्हा परिषदेकडील शाळांतील शिक्षकांना वरिष्ठश्रेणी आणि निव्वड श्रेणी
लागू करण्याबाबतचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. महाराष्ट्र जिल्हा
परिषदा व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ मधील कलम २४८ च्या परंतुकानुसार
अनुज्ञेय असलेल्या अधिकारानुसार तसेच, उपलब्ध असलेल्या अन्य अधिकारानुसार
शासन असे आदेश देत आहे की, जिल्हा परिषदेकडील प्राथमिक, व माध्यमिक
शिक्षकांना वरिष्ठ श्रेणी व निव्वड श्रेणी लागू करण्यात याव्यात, केंद्र शासनाच्या
धर्तावर जिल्हा स्तरीय वेतन रचना मंजूर करण्याच्या निर्णयानुसार शिक्षकांच्या
विविध संवर्गातील मूळ श्रेणी, वरिष्ठ श्रेणी व निव्वड श्रेणी सोबत जोडलेल्या
प्रमाणात दर्शविल्यानुसार राहतील. शासनाने असाही निर्णय घेतला आहे की,
यापुढे माध्यमिक शाळांतील मुख्याध्यापकांच्या सध्याच्या पट संख्येवर आधारीत
रु. २३७५-३५०० आणि रु. २०००-३२०० या सुधारित वेतनश्रेणीमधील दोन प्रवर्गा-
रेवजी एकच प्रवर्ग असेल व त्यास रु. २०००-३५०० ही मूळ सुधारित श्रेणी व रुपये
२२००-४००० ही वरिष्ठ श्रेणी [१२ वर्षांच्या अर्हताकारी सेवेनंतर] लागू होईल.
त्याचे बाबतीत निव्वडश्रेणी राहणार नाही.

३. वरिष्ठ श्रेणी/ निव्वड श्रेणी दिनांक १ जानेवारी १९८६ पासून अंमलात येतील. शासन आदेश, ग्राम विकास विभाग क्र. डिससआर २७८४/२०५२/सोआर ६८२/१८, दिनांक १८ नोव्हेंबर १९८८ ला अनुलक्षून रु. २३७५-३५०० या सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये यापूर्वीच विकल्प दिलेल्या माध्यमिक शाळांमधील मुख्याध्यापकांना नवीन [एकत्रित] संवर्गित [वरिष्ठ] वेतनश्रेणीच्या लाभान्वित] रहावयाचे आहे की त्यांच्या सध्याच्याच [रु. २३७५-३५००] वेतनश्रेणीमध्ये [वरिष्ठ वेतनश्रेणीचा लाभ न घेता] रहावयाचे आहे, याबाबतचा विकल्प एक विशेष बाब म्हणून देता येईल. हा विकल्प हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून तीन महिन्यांच्या आत देण्यात यावा.

४. वरिष्ठ श्रेणीत पात्र होण्यासाठी उमेदवाराला खालील अटींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.

- अ] प्रशिक्षण अर्हतेसह १२ वर्षांची अर्हताकारी सेवा.
- ब] या कामासाठी नियुक्त केलेल्या समितीला उमेदवाराचे कामकाज समाधानकारक वाटणे.
- क] त्याने/ तिने विभागाने विहित केलेले किमान तीन आठवड्याचे सेवा अंतर्गत प्रशिक्षण पूर्ण करणे.

वरील [क] येथील अट दक्षता रोध पार करण्यात आवश्यक राहिल.

५. निव्वडश्रेणी तथा तथा संवर्गित वरिष्ठ श्रेणीतील २० टक्के पदांना सेवा जेष्ठतेनुसार अनुक्रमे होईल व तथा संवर्गित किमान ५ पदे वरिष्ठ श्रेणीत असणा-या प्रवर्गाचा निव्वडश्रेणीसाठी विचार केला जाईल. निव्वड श्रेणीत पात्र होण्यास उमेदवाराला खालील अटींची पूर्तता करणे आवश्यक राहिल:-

- अ] त्याने/ तिने वरिष्ठ श्रेणीत १२ वर्षांची अर्हताकारी सेवा पूर्ण केली असली पाहिजे.
- ब] शासन विहित करील असे सेवांतर्गत प्रशिक्षण त्याने/ तिने पूर्ण केले असले पाहिजे.
- क] [१] प्राथमिक शिक्षकांसाठी **प्रशिक्षण** पदवीधारकाची अर्हता मिळविली असली पाहिजे.

[२] प्राथमिक शाळेतील मुख्याध्यापकांसाठी पदव्युत्तर प्रशिक्षित शिक्षकांची अर्हता प्राप्त केली असली पाहिजे.

[३] माध्यमिक शाळेतील प्रशिक्षित अपदवीधर शिक्षकांसाठी पदवी व पदवीधर शिक्षकांसाठी पदव्युत्तर प्रशिक्षित शिक्षकांची अर्हता प्राप्त केली असली पाहिजे.

६. वरिष्ठ श्रेणी व निव्वड श्रेणीसाठी तसेच दक्षतारोध पार करण्यासाठी पात्र होण्याकरिता संबंधित शिक्षकाने/ मुख्याध्यापकाने त्यांच्यासाठी आयोजित केलेल्या सेवांतर्गत प्रशिक्षण कार्यक्रमात सहभागी होऊन तो पूर्ण करणे आवश्यक आहे. तथापि जर विशिष्ट परिस्थितीत सेवांतर्गत प्रशिक्षण आयोजित करणे शक्य झाले नाही. तर शासन ही अट अशा शिक्षकांच्या व मुख्याध्यापकांच्या बाबतीत काही विशिष्ट काळासाठी शिथिल करू शकेल.

७. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक व माध्यमिक शाळेतील प्रशिक्षित शिक्षकांना वरिष्ठ श्रेणीतील १२ वर्षांच्या अर्हताकारी सेवेनंतर निवडश्रेणी परिच्छेद ५ च्या [क] येथे नमूद केलेली शैक्षणिक अर्हता प्राप्त करण्याचे अटीवर अनुक्रिय आहे. याबाबत स्पष्ट करण्यात येते की, ज्या शिक्षकांची सलग सेवा १८ वर्षे व त्यापेक्षा जास्त झाली असेल अशा शिक्षकांना पुढील उच्च श्रेणीसाठी म्हणजेच निवड श्रेणीसाठी विहित केलेली शैक्षणिक अर्हता मिळविण्यापासून सूट मिळू शकेल. तथापि, ज्यांनी १८ वर्षे पूर्ण स्वढी सेवा केली नसेल अशा शिक्षकांना त्यांनी विहित शैक्षणिक अर्हता प्राप्त केल्याशिवाय त्यांच्या पुढील श्रेणीसाठी विचार करता येणार नाही.

८. १२ वर्षांच्या प्रशिक्षित अर्हतेतह झालेल्या सलग सेवेनंतर मूळ वेतनश्रेणीतून पुढील वेतनश्रेणीमध्ये/निवड श्रेणीमध्ये वेतन निश्चित करण्यात येईल. अशा वेळी **वरिष्ठ** त्या शिक्षकांच्या दर्जामध्ये [Status] व जबाबदा-यांमध्ये फरक होत नसल्याने मूळ वेतनापेक्षा रकमेचा वरिष्ठ श्रेणीत टप्पा असेल तर वेतन त्या टप्प्यावर निश्चित करण्यात यावे असा टप्पा नसेल तर वरिष्ठ/निवडश्रेणीतील नजीकच्या झालेली टप्प्यावर वेतन निश्चित करून त्या टप्प्याची रक्कम मूळ वेतनश्रेणीतील वेतनापेक्षा जेवढ्या रकमेने कमी असेल, तेवढी रक्कम त्या कर्मचा-यास वैयक्तिक वेतन म्हणून समजण्यात यावे व असे वैयक्तिक वेतन पुढील वार्षिक वेतनवाढीत सामावून घेण्यात यावे.

९. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. २२३/१०/सेवा-१०, दिनांक ३१.३.१९९० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने

अ. श. कुळकर्णी
[अ. श. कुळकर्णी]

सेवाध्यक्ष सचिव, महाराष्ट्र शासन,
ग्राम विकास विभाग.

प्रति,

व [लेखा परीक्षा]
महालेखापाल-१ [लेखा व अनुज्ञेयता], महाराष्ट्र, मुंबई, **व [लेखा परीक्षा]**
महालेखापाल-२ [लेखा व अनुज्ञेयता], महाराष्ट्र, नागपूर,
मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई,
उपमुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/
अमरावती,

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,
x वित्त विभागातील कार्यासन क्र. सेवा-१०,
शिक्षण व सेवायोजन विभाग [माशि-२],
निवड नस्ती, का. क्र. १८, ग्राम विकास विभाग.
x परिषाद शिक्षणाधिकारी, सर्व जिल्हा परिषदा.

शासन आदेश, ग्राम विकास विभाग, क्रमांक-डीएसआर-२४८९/१९२६/प्र. क्र.
५२७/१८, दिनांक- ४ सितंबर १९९० के जोड़पत्रा.

जिल्हा परिषद शाळांमधील शिक्षकांना मंजूर करण्यात आलेल्या वरिष्ठ
श्रेणी व निवड श्रेणी दर्शविणारे विवरणपत्रा.

अ. क्र.	पदनाम	शासन आदेश, गा. वि. वि. क्र. डीएसआर-२४८८/२०५२/सी सीआर-४८२/१८, दिनांक १८ नोव्हेंबर १९८८ नुसार मंजूर करण्यात आलेली मूळ सुधारित वेतनश्रेणी.	मूळ वेतनश्रेणी शाळा आता मंजूर करण्यात येत असलेली वरिष्ठ निवडश्रेणी.
१	२	३	४
		रमये	रमये
१]	मुख्याध्यापक/ मुख्याध्यापिका ५०१ ते १००० विद्यार्थी संख्या	२०००-३५०० [परिच्छेद २ प्रमाणे]	२२००-४००० वरिष्ठ श्रेणी
२]	मुख्याध्यापक/ माध्यमिक शाळा	२०००-३५०० [परिच्छेद २ प्रमाणे]	
३]	प्रशिक्षित पदवीधार प्राथमिक शिक्षक	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी
४]	शिक्षक [विद्यार्थीनिकेतन] पदवीधार बी. एड.	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी
५]	पदवीधार मुख्याध्यापक सद्यवर्ती प्राथमिक शाळा फ रू. १२५ वि. वे.	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी
६]	पदवीधार प्राथमिक मुख्याध्यापक फ रू. १२५ वि. वे.	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी
७]	मुख्याध्यापक/मुख्या- ध्यापिका भारतीय इंग्रजी माध्यमिक शाळा	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी
८]	केंद्र मुख्याध्यापक फ रू. १२५ वि. वे.	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी
९]	ग्राहणी [पदवीधार] एस. टी. सी.	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी

१	२	३	४
१०] हिंदी शिक्षाक माध्यमिक शाळा	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी	
११] वरिष्ठ मुख्याध्यापक प्राथमिक शाळा	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी	
१२] अंग्रेजी शिक्षाक	१२००-२०४०	१४००-२६०० वरिष्ठ श्रेणी १६४०-२९०० निवड श्रेणी	
१३] माध्यमिक शिक्षाक	१२००-२०४०	१४००-२६०० वरिष्ठ श्रेणी १६४०-२९०० निवड श्रेणी.	
१४] सहाय्यक शिक्षाक	१२००-२०४०	१४००-२६०० वरिष्ठ श्रेणी १६४०-२९०० निवड श्रेणी	
१५] कृषि शिक्षाक	१२००-२०४०	१४००-२६०० वरिष्ठ श्रेणी १६४०-२९०० निवड श्रेणी.	
१६] मुख्याध्यापक पर्व माध्यमिक शाळा	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी	
१७] शास्त्री एस.टी.सी. असलेले	१२००-२०४०	१४००-२६०० वरिष्ठ श्रेणी १६४०-२९०० निवड श्रेणी	
१८] हिंदी शिक्षाक	१२००-२०४०	१४००-२६०० वरिष्ठ श्रेणी १६४०-२९०० निवड श्रेणी	
१९] प्राथमिक शिक्षाक	१२००-२०४०	१४००-२६०० वरिष्ठ श्रेणी १६४०-२९०० निवड श्रेणी	
२०] प्राथमिक शिक्षाक	९७५-१६६०	१२००-१८०० वरिष्ठ श्रेणी १३५०-२२०० निवड श्रेणी	
२१] चित्रकला शिक्षाक जी.डी.आर्ट बी.एफ.ए.अ.टी.डी. किंवा आर्ट मास्टर	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी	
२] प्रमाणपत्र/पदविका कला शिक्षा शास्त्र पदविका			
२२] चित्रकला मास्टर शिक्षाक	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी	
२३] विशेषतः चित्रकला मास्टर	१४००-२६००	१६४०-२९०० वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी	

१	२	३	४
२३] कलाकुसर शिक्षाक	१२००-२०४०	१४००-२६००	वरिष्ठ श्रेणी १६४०-२९०० निवड श्रेणी
२४] चित्रकला शिक्षाक	१२००-२०४०	१४००-२६००	वरिष्ठ श्रेणी १६४०-२९०० निवड श्रेणी
२६] कलाकुसर शिक्षाक पी. एस. सी. शिवणकाम किंवा भारतकामातील पदविका धारण करणारे	१७५-१६६०	१२००-१८००	वरिष्ठ श्रेणी १३५०-२२०० निवड श्रेणी
२७] आंतरिक शिक्षाणा निदेशाक	१४००-२६००	१६४०-२९००	वरिष्ठ श्रेणी २०००-३५०० निवड श्रेणी
प्रशिक्षित पदवीधार : डी. पी. एड किंवा : डी. पी. एड			
२८] आंतरिक शिक्षाणा निदेशाक	१२००-२०४०	१४००-२६००	वरिष्ठ श्रेणी १६४०-२९०० निवड श्रेणी

टिप:- या आदेशानुसार देय होणा-या सुधारित वेतनश्रेणी पुढीलप्रमाणे :-

- [१] रु. १७५-२५-११५०-द. री. -३०-१६६०.
- [२] रु. १२००-३०-१४४०-द. री. -३०-१८००.
- [३] रु. १२००-३०-१३८०-द. री. -३०-१५६०-द. री. -४०-१८००-द. री. -४०-२०४०.
- [४] रु. १३५०-३०-१४४०-४०-१८००-द. री. -४०-२२००.
- [५] रु. १४००-४०-१६००-४०-१६५०-द. री. -४०-१९५०-द. री. -४०-२२५०-द. री. -४०-२३००-६०-२६००.
- [६] रु. १६४०-६०-२०००-द. री. -६०-२३६०-द. री. -६०-२६००-७५-२७५०-द. री. -७५-२९००.
- [७] रु. २०००-६०-२३००-७५-२३७५-द. री. -७५-२८२५-द. री. -७५-३२००-१००-३३००-द. री. -१००-३५००.
- [८] रु. २२००-७५-२६५०-द. री. -७५-२८००-१००-३२००-द. री. -१००-३८००-द. री. -१००-४०००.

[९]

टिप :- रु. १२५ चे विशेषा वेतन मूळ वेतनश्रेणीत समाविष्ट करून, वरिष्ठ श्रेणीमधील वेतन निश्चित होईल. त्यामुळे वरिष्ठ वेतनश्रेणीत/निवड श्रेणीत वेतन घोताना विशेषा वेतन अनुज्ञेय राहणार नाही.